

määritelmät eivät ole aina mahdollisia, termeille olisi annettava edes selitteet. Sana-  
kirjojen määrittelyissä ja selitteissä on  
se vaikeus, että joudutaan yleistämään,  
mutta Grönrosin mukaan termipankki  
pitäisi saada myös tavallisten kielenkäyt-  
täjien hyödyksi. Tärkeänä pidettiin myös  
termipankin tulevaisuutta. Katri Seppälä  
korosti, että sen ylläpito vaatii jatkuvaa  
koordinointia ja tahon, joka voi keskittyä  
ja sitoutua työhön, vaikka talkoisiin saa-  
taisiinkin innostuneita asiantuntijoita ja  
tutkijoita eri aloilta.

Seminaarin päätteeksi Lea Laitinen  
kiitti yleisöä osallistumisesta ja runsaasti  
ideoita antavasta keskustelusta. Hän  
päätty tapahtuman kertoen, että on hie-  
noa olla mukana tekemässä sellaista, joka  
tuo eri tieteenalojen ihmiset yhteen. Lai-  
tinen puki sanoiksi osallistujien päällim-  
mäiset tunnelmat: ”Harvoin tuntee näin  
vahvasti tieteidenvälistä yhteenkuuluvai-  
suutta.”

KAARINA PITKÄNEN-HEIKKILÄ  
etunimi.pitkanen@helsinki.fi

## Kertomus Kotikielen Seuran 135. toimintavuodesta

Sadantenakolmantenakymmenentenävii-  
dentenä toimintavuotenaan Kotikielen  
Seura on kokoontunut viisi kertaa. Ko-  
kouksissa on käynyt keskimäärin 41 hen-  
keä.

Vuosis kokouksessa 14. maaliskuuta  
2010 Seuran esimies Marja-Leena Sor-  
jonen piti juhlaesitelmän *Viranomais- ja  
asiointikielen tutkimuksen haasteita*.

17. huhtikuuta järjestettiin teemapäivä  
Kielitieto koulun suomen kielen ope-  
tuksessa. Tilaisuudessa puhuivat mais-  
teri Minna Harmanen Helsingin yhteis-  
lyseosta aiheesta *Kielitiedolla lisää kieli-  
tajua: Perusopetuksen ja lukion kielitie-  
don opetus*, dosentti Markku Haakana  
Helsingin yliopiston suomen kielen op-  
piaineesta aiheesta *Mitä kieliopista tu-  
lee tietää? Suomen kielen yliopisto-opin-  
not*, maisteri Katriina Rapatti Vantaan  
kaupungista aiheesta *Kehittääkö kieli-*

*tiedon opetus kielitaitoa? Suomi toisena  
kielenä -opetuksen näkökulma* sekä pro-  
fessori Liisa Tainio Helsingin yliopis-  
ton opettajankoulutuslaitoksesta aiheesta  
*Opettajankoulutus ja kielitieto*. Loppukes-  
kusteluun johdatti esimies Marja-Leena  
Sorjonen.

Syyskuun 30. päivänä humanististen  
tieteiden kandidaatti Olli Örnmark esi-  
telmoi pro gradu -tutkielmastaan *Perä-  
sanana sisäpaikallissijojen kielipiillistu-  
minen* ja filosofian maisteri Tapani Möt-  
tönen pro gradu -tutkielmastaan *Ajan-  
ilmausten kognitiivista semantiikkaa*.

Marraskuun 25. päivänä professori  
Lea Laitisen johtama hanke *Itseoppineet  
kirjoittajat ja kirjallistumisen prosessit  
1800-luvun Suomessa* esitteli tuloksiaan.  
Aiheesta *Päiväkirjoista arkkiveisuihin:  
kuinka kansa kirjoitti 1800-luvulla* esitel-  
mivät professori Lea Laitinen, dosentti

Anna Kuismen, lisensiaatti Kaisa Kau-  
ranen, dosentti Taru Nordlund, tohtori  
Kirsti Salmi-Niklander ja tohtori Jyrki  
Hakapää.

Helmikuun 10. päivänä 2011 tohtori  
Anne Mäntynen esitelmöi aiheesta *Hyvän  
kielen jäljillä: Normit ja kieli-ideologiat tie-  
tokirjallisuuden suomentamisessa*. Lisäksi  
kokouksessa valittiin Virittäjän toimitus-  
neuvostosta eronneen tohtori Anne Män-  
tynen tilalle dosentti Tiina Onikki-Ranta-  
jääskö vuoden 2011 loppuun.

Seuran esimiehenä on toiminut pro-  
fessori Marja-Leena Sorjonen, ensimmäi-  
senä varaesimiehenä tohtori Mari Siiroi-  
nen, toisena varaesimiehenä maisteri Toni  
Suutari, sihteereinä maisteri Riitta Juvon-  
nen, varasihteerinä kandidaatti Eero Vou-  
tilainen, rahastonhoitajana tohtori Kaa-  
rina Pitkänen-Heikkilä sekä muina joh-  
tokunnan jäseninä tohtori Tapani Kelo-  
mäki, professori Ritva Laury ja dosentti  
Tiina Onikki-Rantajääskö. Tilintarkasta-  
jina ovat olleet maisteri Anna-Kaisa Poh-  
jola ja merkonomi Karri Haaparinne sekä  
varatilintarkastajina professori Helena  
Kangasharju ja maisteri Ritva Pallaskal-  
lio. Kirjanpidosta on vastannut Pretax Oy.

Seuran johtokunta on kokoontunut  
toimintavuoden aikana 27. huhtikuuta, 17.  
toukokuuta, 30. syyskuuta sekä 4. ja 25.  
marraskuuta 2010 sekä 10. ja 11. helmi-  
kuuta 2011 eli yhteensä seitsemän kertaa.

Seurassa oli vuoden 2010 lopussa  
kolme kunniajäsentä ja 670 jäsenmak-  
sunsu maksanutta vuosijäsentä, joista 331  
oli täysjäseniä ja 339 opiskelijajäseniä.

Seuraa on edustanut Tieteellisten seu-  
rain valtuuskunnan syyskokouksessa I  
varaesimies Mari Siiroinen ja Suomen  
tiedekustantajien liiton vuosikokouksessa  
II varaesimies Toni Suutari.

August Ahlqvistin, Yrjö Wichmannin,  
Kai Donnerin ja Artturi Kanniston ra-

hastojen yhteinen lautakunta, johon ovat  
kuuluneet Suomalais-Ugrilaisen Seu-  
ran edustajina professori Riho Grünthal,  
professori Sirkka Saarinen ja asemansa  
puolesta Suomalais-Ugrilaisen Seuran  
esimies professori Ulla-Maija Forsberg  
sekä Kotikielen Seuran edustajina esi-  
mies Marja-Leena Sorjonen ja dosentti  
Tiina Onikki-Rantajääskö, on päättänyt  
kokouksessaan 4. helmikuuta 2011 antaa  
vuoden 2010 jaettavissa olevasta 15 000  
euron tuotosta Niina Liljalle 3000 euron  
palkinnon väitöskirjasta *Ongelmista op-  
pimiseen: Toisen aloittamat korjausjak-  
sot kakkoskielisessä keskustelussa*, Rigina  
Turuselle 3 000 euron palkinnon väitös-  
kirjasta *Nonverbal predication in Erzya:  
Studies on morphosyntactic variation and  
part of speech distinctions*, Inka Mikko-  
selle 1000 euron palkinnon väitöskirjasta  
”Olen sitä mieltä, että...”: *Lukiolaisten  
yleisönosastotekstien rakenne ja argumen-  
tointi*, Jack Rueterille 1 000 euron palkin-  
non väitöskirjasta *Adnominal person in  
the morphological system of Erzya* sekä  
Taru Viinikaiselle 1000 euron palkin-  
non väitöskirjasta *Taipuuko ”akrobaatti  
Aleksandra”? Nimikekonstruktio ja ni-  
mikkeen taipuminen lehtikielessä 1900-lu-  
vulta 2000-luvulle*. Tuotosta jäljelle jäänyt  
6 000 euroa varattiin myöhempää käyt-  
töä varten.

Vuosikokouksessa 14. maaliskuuta  
2010 julistettiin haettavaksi Sanakirja-  
säätiön rahastosta 2 000 euron apuraha  
suomen ja sen sukukielten tutkimukseen.  
Huhtikuun 27. päivänä 2010 pitämäs-  
sään kokouksessa rahaston lautakunta,  
jonka muodostaa Kotikielen Seuran joh-  
tokunta, on päättänyt myöntää Ilona Hal-  
mesmäelle 100 euroa ja Minna Mattaselle  
150 euroa pro gradu -tutkielman kustan-  
nuksiin, Maria Kelalle 600 euroa Unka-  
rissa järjestettävään Fennougristikong-

ressiin osallistumiseen, Marjut Männistölle ja Noora Rinkiselle 500 euroa Skotlannissa järjestettävään Trends in Toponymy -konferenssiin osallistumiseen ja Kaarina Pitkänen-Heikkilälle 150 euroa Unkarissa järjestettävään International Morphology Meeting -konferenssiin osallistumiseen.

Kokouksessaan 10. helmikuuta 2011 Sanakirjasäätiön rahaston lautakunta on päättänyt jakaa Sanakirjasäätiön rahaston vuoden 2010 jaettavissa olevasta 3 215,59 euron tuotosta 2 000 euroa apurahoina suomen ja sen sukukielten tutkimukseen. Apuraha julistetaan haettavaksi Kotikielen Seuran vuosikokouksessa, ja päätös ilmoitetaan 29. huhtikuuta 2011. Apuraha voidaan jakaa usean hakijan kesken. Loput tuotosta varataan myöhempää käyttöä varten.

Kokouksessaan 10. helmikuuta 2011 E. A. Saarimaan rahaston lautakunta, jonka muodostaa Kotikielen Seuran johtokunta, on päättänyt myöntää vuoden 2010 jaettavissa olevasta yhteensä 3 446,29 euron tuotosta ja edellisvuoden varauksesta 600 euron palkinnon Riitta Juvoselle artikkelista *Evaluoiva että-yhdyslause ja retoriset rakenteet suomenkielisessä ylioppilasaineessa* (ilm. Virittäjässä 114, s. 39–70) ja Jarkko Niemelle artikkelista *Myönnyttelymuotti – erimielisyyttä enteilevä samanmielisyyden konstruktio* (ilm. Virittäjässä 114, s. 196–222). Jäännös varataan jaettavaksi myöhemmin.

Lauri Kettusen rahaston lautakunta, johon ovat kuuluneet professori Marja-Leena Sorjonen, professori Riho Grünthal ja maisteri Riitta Juvonen, on päättänyt kokouksessaan 4. helmikuuta 2011 antaa vuoden 2010 jaettavissa olevasta yhteensä 2 564,10 euron tuotosta ja edellisvuoden varauksesta Santra Jantuselle 500 euron palkinnon pro gradu -tutkielmasta

*Liivin kielen ajan perusyksiköihin perustuvat ajan adverbialit*, Hanna-Ilona Härmävaaralle 1 000 euron matka-apurahan Oslossa pidettävään kaksikielisyyskonferenssiin sekä Helsingin yliopiston Viron kielen ja kulttuurin opiskelijoille 1 000 euroa Luoteis-Viroon tehtävän opintoretken kustannuksiin. Loput tuotosta varattiin myöhempää käyttöä varten.

Hesteon koululaiskielirahaston lautakunta, johon ovat kuuluneet professori Marja-Leena Sorjonen, maisteri Ritva Saksi, tohtori Kaarina Pitkänen-Heikkilä ja maisteri Riitta Juvonen, on kokouksessaan 1. kesäkuuta 2010 päättänyt palkita Viikin normaalikoulun 9.-luokkalaiset Laura Alikosken, Bettina Geitelin, Laura Karnolan, Emilia Kokkosen ja Sanni Soilammen kunkin 25 euron arvoisella kirjakaupan lahjakortilla välitutuntiaiheisen tallenteen tekemisestä. Kokouksessaan 11. helmikuuta 2011 lautakunta on päättänyt, että vuoden 2010 yhteensä 516,24 euron tuotto ja edellisvuoden varaus varataan myöhempää käyttöä varten.

Kuluneena toimintavuonna Seura on perinteiseen tapaan onnitellut ansioituneita jäseniään heidän merkkipäivinänsä sekä ottanut osaa poismenneiden jäsenten omaisten suruun.

Aikakauslehti Virittäjä ilmestyi vuonna 2010 neljänä vihkona, joissa oli yhteensä 636 sivua. Tilaajia oli vuoden 2010 lopussa 848. Päätoimittajana on toiminut dosentti Tiina Onikki-Rantajääskö ja varapäätoimittajana tohtori Minna Jaakola. Toimitussihteerinä on työskennellyt ylioppilas Kaisa Ranta. Kirjallisuusosastosta on vastannut tohtori Maria Kela. Toimituksessa ovat työskennelleet myös verkkosivuista vastannut maisteri Toni Suutari ja Virittäjän taloutta ja tilauksia hoitanut maisteri Hanna-Ilona Härmävaara. Vuoden 2011 alusta Virittäjän pää-

toimittajana on toiminut tohtori Anne Mäntynen.

Aikakauslehti Virittäjän toimitusneuvosto on kokoontunut 26. helmikuuta 2010. Toimitusneuvostoa on johtanut Seuran esimies, professori Marja-Leena Sorjonen. Muina jäseninä ovat toimineet professori Hannele Dufva, professori Marja-Liisa Helasvuo, dosentti Ilona Herlin, professori Tuomas Huumo, professori Kaisa Häkkinen, dosentti Jarmo Jantunen, professori Marja Järventausta, tohtori Kaija Kuiri, professori Johanna Laakso, professori Jarmo Lainio, professori Lea Laitinen, dosentti Petri Lauerma, professori Ritva Laury, professori Esa Lehtinen, tohtori Kaija Mallat, tohtori Anne Mäntynen, tohtori Richard Ogden, professori Karl Pajusalu, tohtori Helka Riionheimo ja professori Liisa Tainio.

Seuran pitkäaikaisten sijoitusten arvoksi on vuoden 2010 tilinpäätökseen merkitty 123 451,71 euroa. Seuran ja Virittäjän pankkitalletusten määrä on ollut tilikauden päättyessä 43 741,86 euroa. Näistä varoista, yhteensä 167 193,57 euroa, kuului Virittäjälle 24 871,67 euroa ja Seuralle ja sen hallinnoimille rahastoille 142 321,9 euroa. Pitkäaikaiset sijoitukset jakautuvat Seuralle ja rahastoille seuraavasti: Kotikielen Seura 3,9 %, Sanakirjasäätiö 36,1 %, Lauri Kettusen rahasto 31,8 %, E. A. Saarimaan rahasto 26,6 % ja Hesteon koululaiskielirahasto 1,6 %. Taseeseen on merkitty myös muita eriä. Vuoden 2010 taseessa vastaavaa ja vastattavaa on kumpaakin 168 372,53 euroa.

Virittäjän tuotot olivat vuonna 2010 ilman avustuksia yhteensä 31 265,13 euroa. Nämä tulot ovat kertyneet tilausmaksuista (30 961,53 euroa) ja korkotuotoista (303,60 euroa). Tieteellisten seuran valtuuskunta myönsi julkaisuavustusta 18 000,00 euroa ja Suomen tiede-

kustantajien liitto ry avustuksen laite- ja ohjelmistohankintoihin (1 500,00 euroa). Yhteensä Virittäjän tulot olivat 50 765,13 euroa. Menoja kertyi 43 334,25 euroa. Suurimmat kulut aiheutuivat painatuksesta ja postituksesta (14 752,61 euroa), palkoista, palkkioista ja korvauksista (sosiaalikuluneen 22 748,26 euroa). Virittäjän tulos vuodelta 2010 on siis 7 430,88 euroa ylijäämäinen.

Syynä Virittäjän ylijäämään on osin se, että Virittäjä oli varautunut OJS-järjestelmään siirtymisestä ja lukijakyselystä aiheutuviin kuluihin, mutta molemmat ovat viivästyneet. Virittäjän ylijäämää käytetään seuraavalla tilikaudella edellä mainittuihin tarkoituksiin. Lisäksi Eläketurvakeskuksesta odotettiin sovellusratkaisua toimituksen palkkioiden eläkemaksuista ja ennakkoon varauduttiin myös mahdollisiin takautuviin maksuihin. Asian käsittely on takautuvien maksujen osalta vielä kesken. Lehden edellisvuoteen nähden kohonneet tilausmaksutuotot selittyvät osin vuoden 2009 erikoisnumeron saamasta suuresta kiinnostuksesta. Lisäksi ulkoasu-uudistuksen myötä painatuskuluja on saatu vähennettyä.

Seuran tuotot koostuivat pääosin jäsenmaksuista, jotka olivat 3 003,00 euroa. Seuran kulut olivat 2 828,46 euroa, ja ne koostuivat pääosin kirjanpidosta, postikuluista ja jäsenkokousten järjestämisestä. Kotikielen Seuran ja Virittäjän vuoden 2010 yhteinen tilinpäätös osoittaa tuottoja 61 011,51 euroa ja kuluja 52 964,52 euroa, joten ylijäämäksi muodostuu 8 046,99 euroa.

Helsingissä 11. helmikuuta 2011

RIITTA JUVONEN  
Kotikielen Seuran sihteeri  
etunimi.sukunimi@helsinki.fi